

MÅ KOMMUNER MODTAGE GAVER?

Spørgsmålet om gaver til offentligt ansatte fylder en del i den juridiske debat, men hvad med spørgsmålet om gaver til kommuner?

Kommuners mulighed for at modtage gaver er ikke reguleret i den skrevne lovgivning. Det skal derfor vurderes efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

Efter tilsynspraksis kan en kommune modtage gaver til brug for varetagelsen af kommunale opgaver. Det kan være en privat donation i form af penge eller aktiver, fx et gyngestativ på en legeplads eller et operahus. Kommunen må i den forbindelse gerne oplyse om, hvem kommunen har modtaget gaven fra.

Det er i alle tilfælde en betingelse for, at en kommune må modtage en gave, at kommunens eventuelle modtagelser er sagligt begrundede. Kommunen kan således ikke inddrage det forhold, at en person eller virksomhed har ydet en gave til kommunen, når der fx skal træffes afgørelse om en byggetilladelse.

ØKONOMISK FORSVARLIGHED OG FORBUDET MOD STØTTE

En kommunes dispositioner skal være økonomisk forsvarlige, det vil sige, at en kommune skal udvise ansvarsbevidsthed i sine økonomiske anliggender.

Det gælder også i relation til modtagelser i forbindelse med gaver. Der er ret vide grænser for, hvad der er økonomisk forsvarligt.

Derudover følger det af almennytteprincippet, at en kommunes dispositioner skal komme enten alle kommunens borgere eller en sagligt afgrænset kreds til gode. Princippet indebærer et forbud mod at begunstige enkeltpersoner og enkelte virksomheder. En kommune kan derfor ikke uden hjemmel i den skrevne lovgivning yde støtte, der er begrundet i hensynet til enkeltpersoner eller enkelte virksomheder.

FAST EJENDOM

Efter lov om kommuners og regioners anvendelse af fast ejendom og løsøre til brug for reklamering for andre kan en kommune som led i en gensidigt bebyrdende aftale modtage fast ejendom, mod at kommunen reklamerer for gaveren. Social- og Indenrigsministeriet har til brug for et Folketingssvar udtalt, at reklamen fx kan bestå i, at tredjemand også efter overdragelsen har navnerettighederne til en bygning.

Det er efter lovens § 3 en betingelse, at kommunen opkræver markedspris for reklameringen. Dette har dog til formål at sikre, at kommunen ikke gennem for lav prisfastsættelse giver støtte til fx private virksomheder. Bestemmelsen udelukker derfor ikke, at kommunen kan modtage fast ejendom til en værdi, der overstiger reklameringen, men en sådan overpris vil i så fald skulle vurderes efter principperne for kommuners modtagelse af gaver.

Værdien af ejendommen, henholdsvis reklamen, bør dokumenteres på modtagelsestidspunktet. Herved kan det vurderes, om kommunen modtager en gave – eller yder støtte til den, der modtager navnerettighederne ■

Rikke Søgaard Berth
Partner, advokat
rsb@horten.dk

Malene Graff
Specialistadvokat
mgr@horten.dk

Bo Juul Jensen
Advokat
bjj@horten.dk

TILSYNSPRAKSIS

Ankestyrelsens udtalelse af 27. april 2020 til Svendborg Kommune: Kommunen havde bedt Ankestyrelsen om at vurdere, om kommunen i et tilfælde, hvor et ægtepar havde testamenteret penge til et af kommunens plejehjem, kunne betale for oprettelsen af testamentet og afholde samtlige boafgifter.

Ankestyrelsen fandt, at kommunens betaling af udgifterne ville stride mod kommunalfuldmagtens forbud mod begunstiging af enkeltpersoner. Betaling for oprettelsen af testamentet ville begunstige testator, og betalingen af den fulde boafgift ville begunstige de øvrige arvinger.